

Familie (Her)definiëren: Pleegkinderen Over Het Concept Familie

LARA WULLEMAN, HANS GRIETENS, ILSE NOENS &
NICOLE VLIEGEN

(Re)defining family: A
systematic review and
meta-synthesis of foster
children's views of family
in non-kinship foster care

Methode

- November 2022
 - Drie wetenschappelijke databanken:
 1. Web of Science Core Collection
 2. ProQuest Central
 3. Scopus
- ➔ 21 studies, omvat 465 pleegkinderen

Kenmerken studies

- 1996-1999: drie studies
- 2002-2009: vier studies
- 2011-2022: veertien studies

- Allemaal uit globale noorden: Zweden (vijf), USA (vier), Engeland (drie), Australië (drie), Noorwegen (twee), Denemarken (één), Israël (één), Italië (één) en België (één),

Resultaten

Wat betekent
familie voor
pleegkinderen in
bestandspleegzorg

Wie beschouwen
pleegkinderen in
bestandspleegzorg
als familie

Wat betekent familie voor pleegkinderen?

- Biologisch verwantschap
- Het 'doen' van familie
 - Liefde, steun en zorg
 - Activiteiten die het familiegevoel bevorderen
 - Gedeelde herinneringen en ervaringen
- Familie als een voortdurend proces
- Familie als een vreemd concept

Wat betekent familie voor pleegkinderen?

- Biologisch verwantschap
- Het 'doen' van familie
 - Liefde, steun en zorg
 - Activiteiten die het familiegevoel bevorderen
 - Gedeelde herinneringen en ervaringen
- Familie als een voortdurend proces
- Familie als een vreemd concept

Wat betekent familie voor pleegkinderen?

Biologisch verwantschap

My real mom means a lot to me. She brought me into this world. (...) - Arne (20, p. 5).

Mijn echte moeder betekent veel voor mij. (...) Zij heeft mij op de wereld gezet - Arne (20, p. 5).

Wat betekent familie voor pleegkinderen?

- Biologisch verwantschap
- Het 'doen' van familie
 - Liefde, steun en zorg
 - Activiteiten die het familiegevoel bevorderen
 - Gedeelde herinneringen en ervaringen
- Familie als een voortdurend proces
- Familie als een vreemd concept

Wat betekent familie voor pleegkinderen?

- Het 'doen' van familie
 - Gedeelde herinneringen en ervaringen

[The apples] took care of me basically (...) They have all my baby pictures, they have, you know, everything that – all the memories, the first words, you know, the first steps, that was all with them. And we still keep in contact ... - Ezra (19, p. 245).

[De appels] hebben eigenlijk voor mij gezorgd (...) Ze hebben al mijn babyfoto's, ze hebben, weet je, alles wat - alle herinneringen, de eerste woordjes, de eerste stapjes, dat was allemaal met hen. En we houden nog steeds contact ... - Ezra (19, p. 245).

Wat betekent familie voor pleegkinderen?

- Biologisch verwantschap
- Het 'doen' van familie
 - Liefde, steun en zorg
 - Activiteiten die het familiegevoel bevorderen
 - Gedeelde herinneringen en ervaringen
- Familie als een voortdurend proces
- Familie als een vreemd concept

Wat betekent familie voor pleegkinderen?

Familie als een voortdurend proces

This is our free choice. We have no biological, legal or social obligation to offer this public proof of family membership - but we do (17, p. 268).

Dit is onze vrije keuze. We hebben geen biologische, wettelijke of sociale verplichting om familie te blijven - maar we doen het wel (17, p. 268).

Wat betekent familie voor pleegkinderen?

- Biologisch verwantschap
- Het 'doen' van familie
 - Liefde, steun en zorg
 - Activiteiten die het familiegevoel bevorderen
 - Gedeelde herinneringen en ervaringen
- Familie als een voortdurend proces
- Familie als een vreemd concept

Wat betekent familie voor pleegkinderen?

Familie als een vreemd concept

In the beginning ... your family ... is your mother, your father, and all your biologicals ... You don't expect for your biological mom or ... dad to turn their backs on you and give you up. So that kind of throws you off and so you are going from foster home to foster home. And people telling you ... "I'm going to be your mom and so you are going to be here." And then a couple of weeks or a month later, you are going on to the next person talking about they are going to be your home ... So that kind of screws with your mind a little while because you lose the [pause] you get desensitized to the word family - Trey (16, p. 1232).

In het begin... is je familie... je moeder, je vader en al je verwanten... Je verwacht niet dat je biologische moeder of vader je de rug toekeren en je opgeven. Dus dat brengt je van je stuk en dus ga je van pleeggezin naar pleeggezin. En mensen vertellen je ... "Ik word je moeder en je gaat hier blijven." En dan een paar weken of een maand later, ga je door naar de volgende persoon die zegt dat zij je thuis zullen zijn... Dus dat brengt je hoofd een beetje in de war omdat je verliest [pauze], je raakt ongevoelig voor het woord familie - Trey (16, p. 1232).

Resultaten

Wat betekent
familie voor
pleegkinderen in
bestandspleegzorg

Wie beschouwen
pleegkinderen in
bestandspleegzorg
als familie

Wie is familie voor pleegkinderen?

Pleegkinderen, kinderen die leven met/tussen twee families?

Leven met twee families

"foster children" AND "living between two families"

6 resultaten (0,14 sec)

Fostering windings
O'Graco, R Iafraite - ... of Family Psychology, Program and Abstract ..., 1994 - publicatt unicatt.it
... child's perceptions about his/her "living between two families", with the purpose of verifying if ... The results of case analysis show that **foster children** live their experience of foster care in ...
☆ Opslaan 📄 Citeren Verwante artikelen 🔗

Effects in Adulthood of Separations and Long-Term Foster Care a French Research Study
AC Dumaret, M Coppel-Batsch - Adoption & Fostering, 1998 - journals.sagepub.com
... to make changes in the way that **foster children** were treated. Certain of the young adults' ... difficulty of **living between two families**. With the passing of time, most of the **exfoster children** ...
☆ Opslaan 📄 Citeren Geciteerd door 18 Verwante artikelen Alle 6 versies 🔗

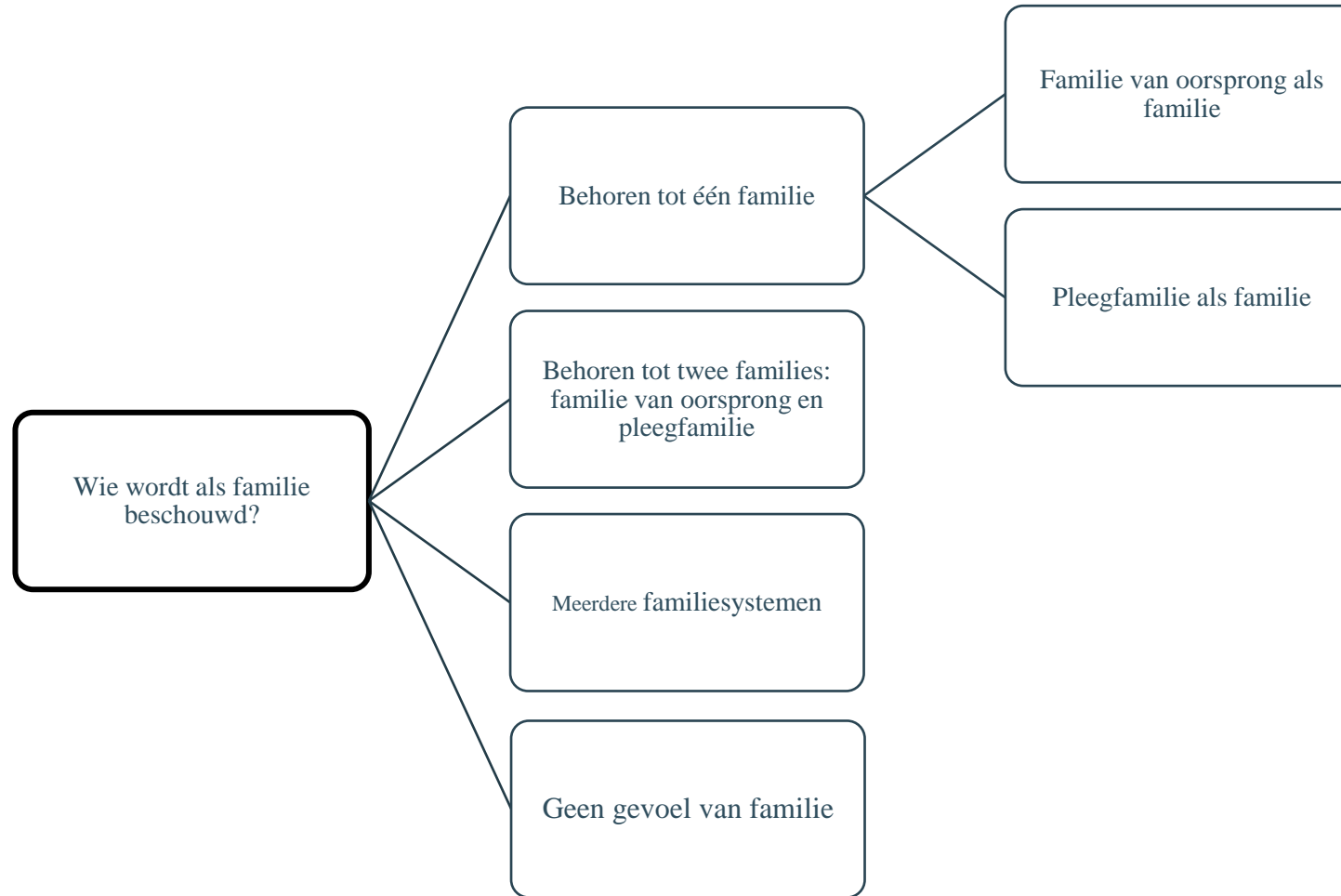
Finding the common ground: families, relationships, and child-focused practice in foster care
2021 - cora.ucc.ie
at their future (Lewis, 2011; Mennen & O'Keefe, 2005),
ises when negotiating **living between two families** (...
ikelen Alle 2 versies 🔗

a-informed care psychoeducational program for Fostering Connections Program
- Child abuse & neglect, 2020 - Elsevier
at focused **foster children's** adaptive ... **foster children**
trauma-informed care and in turn reduce **foster children's** ...
ior 55 Verwante artikelen Alle 9 versies Web of Science, 22

-informed care psychoeducational
- 2020 - cora.ucc.ie
> internal conflict that arises when **living between two**
B). For carers developing restorative relationships with ...
ikelen 🔗

familiaux chez des adultes qui ont été placés
ative
La psychiatrie de l'enfant, 2022 - cairn.info
ividuals were analyzed using groundedtheory to
of **living between two families**. The results indicate that as ...
ikelen 🔗

Wie is familie voor pleegkinderen?

Categorie 4: geen gevoel van familie

- *(...) I have people that are related to me by blood, but I don't even know them ... I had people that took care of me, but that's all they were. They were paid to take care of me. I don't have family - Leroy (16, p. 1233).*
- *(...) Ik heb bloedverwanten, maar ik ken ze niet eens ... Ik had mensen die voor mij zorgden, maar dat was alles wat ze waren. Ze werden betaald om voor mij te zorgen. Ik heb geen familie - Leroy (16, p. 1233)*

Hoe wordt 'familie' benaderd in Vlaamse beleidsdocumenten en wetteksten?

- Oud Burgerlijk wetboek (concreet titel XI betreffende ouderlijk gezag en pleegzorg, specifiek hoofdstuk I, hoofdstuk II en hoofdstuk III),
- Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind,
- Decreet houdende de organisatie van pleegzorg 2012,
- Beleidsnota 2019-2024,
- Inspiratienota Vroeg en nabij
- Decreet betreffende de integrale jeugdhulp.

Verdrag voor de rechten van het kind

"...andere familieleden kunnen worden gevonden, wordt aan het kind dezelfde bescherming verleend..."

"...het kind het recht contact met zijn of haar familie te onderhouden door middel van correspondentie en bezoeken..."

Concern about the normative implications of reifying “the family” has led some researchers to argue for a move away from the concept, for example, toward a focus on “personal life,” kinship or intimate relationships (e.g., Smart, 2011). Rather, “family” remains an important concept for policy, precisely because of the meanings we attach to family (in all its diversity) within relational practices and identities, in everyday lives and over the life course (e.g., Edwards et al., 2012; Finch & Mason, 1993; McCarthy et al., 2013).

Wat betekenen deze resultaten voor de praktijk?

- Praten over familie
- Open bevraging wie de persoon als familie beschouwt én waarom
 - Hoe kunnen we hierin ondersteunen
 - ➔ Social Connections Tool: (Engelstalige) online vragenlijst om te achterhalen wie een kind of jongere als familie/belangrijk beschouwd en hoe ze op hen terugvallen

Thinking about person number 1 (from page 7)

Their name:

(initials or first name only)

Social Connections Tool

Would you go to them...					
	Not at all	Not really	Undecided	Probably	Definitely
if you want to talk about something personal or private? <i>(for instance, if you had something on your mind that was worrying you or making you feel down)?</i>					
to give you money or a loan in times of emergency <i>(for instance to pay unexpected bills)?</i>					
to give you a place to live at least for a short while? <i>(this could be planned, for instance during breaks from study, or somewhere to stay in an emergency)</i>					
to give or lend you something (other than money), a lift to the doctor, or some other immediate help?					
for help in finding a job?					
for advice about courses, training or funding for college or university?					
for immediate useful advice when you don't know what to do or to help you solve problems?					

Wat betekenen deze resultaten voor de praktijk?

- Praten over familie
- Open bevraging wie de persoon als familie beschouwd én waarom
 - Hoe kunnen we hierin ondersteunen
 - ➔ Social Connections Tool: (Engelstalige) online vragenlijst om te achterhalen wie een kind of jongere als familie/belangrijk beschouwd en hoe ze op hen terugvallen
- Interventies zoals “Family Finding”/Family Seeing
 - moeten gericht zijn op wie de cliënt als familie beschouwt
 - niet enkel in het kader van netwerkpleegzorg
 - Hoe onderhouden we banden, tijdens en na pleegzorg

Meer lezen?

- Wulleman, L., Grietens, H., Noens, I., & Vliegen, N. (2023). (Re)defining family: A systematic review and meta-synthesis of foster children's views of family in non-kinship foster care. *Children and Youth Services Review*, 107184.
- Wulleman, L., Grietens, H., Noens, I., & Vliegen, N. (2023). Fostering a sense of belonging: The role of family terminology and discourse for individuals involved in non-kinship foster care. *Journal of Public Child Welfare*, 1-26.
- PowerPoint slides / Kennissheets Kenniscentrum Pleegzorg Vlaanderen

lara.wulleman@kuleuven.be

Familie (Her)definiëren: Pleegkinderen Over Het Concept Familie

LARA WULLEMAN, HANS GRIETENS, ILSE NOENS &
NICOLE VLIEGEN

